

Milieuzorg op het KA Etterbeek : een MUST of een JOKE ?

‘Een must natuurlijk !’ was het veelgehoorde antwoord van de leerlingen van de 1ste en 2de graad van het KAE, toen wij hen deze vraag stelden. De 5de en 6de jaars reageerden iets genuanceerder : *‘Het zou een must moeten zijn, maar in de praktijk lijkt het vaak op een joke’*.

Ontnuchterend eerlijk, dit antwoord.

Een korte inspectie van de school en haar omgeving door onze snuffelhonden van dienst drukte ons met de neus op de niet zo propere feiten. Het is geen joke wanneer wij stellen dat er hier en daar (pessimisten zeggen zelfs ‘overall’) toch nog het een en ander schort aan het milieu en aan de milieuzorg in de E. Mesenslaan 2.

Maar wat is dat eigenlijk, ‘milieuzorg’ ?

Een korte raadpleging van ‘de dikke’ leerde ons dat milieu wordt omschreven als *‘het geheel van uitwendige omstandigheden die van invloed zijn op de leefomstandigheden, het milieuwelzijn van planten, dieren en mensen in een gebied’* én dat *‘bij een goede milieuzorg moeten deze omstandigheden het best mogelijk benut worden willen we goed kunnen leven’*.

Milieu en de zorg daarvoor heeft dus, om het simpel te zeggen, te maken met **alles** hier op aarde. Dat het met die aarde niet zo goed gesteld is, daar kijken we al lang niet meer van op. Verbazingwekkend – en als je er goed bij nadenkt is dit eigenlijk ook angstaanjagend – hoe mensen immuun worden voor milieurampen, dioxinecrisisen, dulle koeien, ozondrempels die overschreden worden bij de eerste zonnestraal, ... het haalt even het middagnieuws en – als de ramp of het schandaal groot genoeg is – met een beetje geluk ook het nieuws van 7 uur. *‘België koopt schone lucht in de derde wereld om de Kyoto-norm te halen’*. *‘In het vervuilde Oekraïne wordt er dagelijks drinkwater aangevoerd in vrachtwagens omdat het grondwater te veel zware metalen bevat’*. We kijken er niet meer van op. Meer nog, mocht er morgen in de krant staan : *‘Ten gevolge van de uitstoot van giftige gassen, zien de bloemkolen in de moestuintjes rond de Gentse kanaalzone er uit als komkommers’*, we zouden er gewoon ‘over’ lezen.

Laat ons echter de milieuproblemen van de ‘grote wereld’ even aan de ‘grote mensen’ over laten en terugkeren naar de milieuproblemen van de ‘kleine wereld’, onze school. Die oplossen, of althans, toch proberen enkele sleutels aan te reiken, is immers meer op onze ‘jongerenmaat’ geschreven.

Zoals wij het al in de inleiding stelden : onze school mag intellectueel en organisatorisch door vriend en vijand dan wel als een “topschool” worden beschouwd, op het gebied van milieu en milieuzorg moeten we niet te hoog van de toren blazen. Wij volgden onze neus en brachten enkele hotspots in kaart.

Hotspot 1 : de toiletten. Als je aan de modale huisvrouw vraagt : ‘Hoe weet je dat een huis proper is ?’ dan antwoordt deze 9 van de 10 keer : ‘Door de toiletten te inspecteren’. Wel, dat deden wij dus ook. Onze conclusie was vernietigend : vuile wc-potten, deuren zonder slot, onvoldoende toiletpapier, geen zeep om de handen te wassen, vuile vloeren en muren, vieze geurtjes, ... Navraag bij de leerlingen wees uit dat dit item op nummer één staat in de tabel van de grote en kleine ergernissen. Sommigen vertelden ons zelfs dat zij op school nooit naar

het toilet gaan. Over een geofende blaas gesproken ... (wie weet zit er hier zelfs een nieuw record in voor het Guinness Book of Records ?!)

De eerlijkheid gebiedt ons echter om niet alleen de school met de vinger te wijzen, maar om ook de hand in eigen boezem te steken. Er zijn immers zo van die leerlingen die graag de aap uithangen door wc's te bevuilden, de muren of deuren van hun persoonlijke handtekening te voorzien, van wc-papier poppen te maken en die dan tegen het plafond te schieten, ... Het kan natuurlijk niet dat zo een kleine minderheid van wc-hooligans de hele boel verzieken voor die leerlingen die zich wél aan de regels houden !

Daarom onze volgende suggesties : herstel de bestaande infrastructuur, zorg voor voldoende toiletpapier en zeep, laat de basisschool niet langer gebruik maken van de toiletten van het atheneum en zorg voor voldoende toezicht tijdens de speeltijd en middagpauze. Wordt iemand betrapt op wc-terrorisme, leg die dan een gepast straf op. Zegt men niet : 'De vervuiler betaalt' ? Hier toegepast : 'Wie naast de pot p..., kuise het op'.

Hotspot 2 : de groene ruimte. Onze school groeit, daar kan niemand naast kijken. Tijdens de speeltijd kan je bijna letterlijk over de hoofden lopen. Dit hoeft niet perse negatief te zijn want meestal zegt men 'hoe meer zielen, hoe meer vreugd'. Toch heeft dit groeiend aantal leerlingen zijn consequenties voor onze milieuomgeving.

Meer leerlingen betekent meer leslokalen. De voorbije jaren is er op dit vlak heel wat gebeurd – lees bijgebouwd. Nieuwe labo's, nieuwe leslokalen, nieuwe administratieve gebouwen, extra containerklassen, ... en nu opnieuw een spiksplinternieuw gebouw voor de lagere school. Onze school is altijd een groene school geweest al moeten we nu die **altijd** zo langzamerhand gaan vervangen door **ooit**. Het is nochtans aangetoond dat een groene schoolomgeving zowel fysisch als psychisch weldoend werkt op leerlingen en personeel. Onze suggestie is dan ook om de stilaan schaars wordende groene zones op ons schooldomein groen te houden en, indien een verdere uitbreiding van de infrastructuur nodig zou blijken, misschien de enorme zolderruime in de A en B vleugel te 'ontginnen'.

Hotspot 3 : de speelplaats. Na een hele voormiddag les, toetsen, taken, opletten, concentratie, ... is er niets mooier dan het horen van het belsignaal. Eindelijk even 'rust'. Hoewel, ... dit is een zeer relatief begrip. Heel veel leerlingen op een (te) kleine speelplaats. Gewriemel van lagere schoolkinderen, ballen die langs je oren zoeven, decibels die in je oren fluiten ... een mens zou van minder nerveus worden. Het is ook niet logisch : steeds meer leerlingen, en steeds minder ruimte. Daarbij komt nog dat al deze mensen ook nog een hele berg afval produceren en jammer genoeg belandt dit afval niet altijd in de (juiste) vuilbak. Het zou daarom een goed idee zijn mochten er enerzijds nog meer vuilbakken op de speelplaats geplaatst worden en, mocht er anderzijds (actiever) aan afvalpreventie gedaan worden. Onze school is recentelijk gestart met het MOS-project. Dit is zeker een goed initiatief ! Het feit dat er een kernteam is samengesteld dat zowel uit vertegenwoordigers van de directie, de administratie, de leerkrachten, de leerlingen en het MVD-personeel bestaat, is niet alleen democratisch maar legt er ook de nadruk op dat milieuzorg een probleem is dat **iedereen** aanbelangt en waar **iedereen** actief moet aan meewerken.

Hotspot 4 : de klaslokalen. Op grond van de definitie, zoals u deze hebt kunnen lezen aan het begin van dit artikel, behoren ook de klaslokalen tot het milieu. We kunnen er niet naast kijken, ze liggen er, net als de gangen, heel vaak heel vies bij. Dit ligt niet alleen aan de leerlingen ! Er is hier ook een structureel probleem : door de veelvuldige besparingen op het MVD-personeel is de kuisploeg simpelweg te klein geworden ! Waarschijnlijk is hiervoor niet zo direct een pasklare oplossing, omdat dit op een hoger niveau wordt beslist.

Toch moeten we niet zomaar bij de pakken blijven neerzitten !

Wanneer iedereen voor zijn eigen deur veegt, is de straat óók proper !

We zouden bijvoorbeeld kunnen beginnen met elke klas een eigen vast klaslokaal te geven. Niet alleen zou er dan tussen de lesuren op de gang minder lawaai en tumult zijn (minder lawaaiervuiling), de leerlingen zouden veel meer respect hebben voor hun eigen klas en deze automatisch netter houden.

Mocht, in het algemeen, de infrastructuur netter zijn, een likje verf waar nodig, mooie banken en stoelen, nieuwe gordijnen, voldoende **lege** vuilnisbakken en papiermanden en enkele groene planten, ... dit alles zou ons ook al meer aanzetten tot meer respectvol gedrag.

Ook de gangen zouden verfraaid mogen worden. Men zou er bijvoorbeeld werkjes, gedichten, creatieve taken van de leerlingen in kunnen tentoonstellen, zoals nu reeds gebeurt in de gang Frans en in de gang Germaanse talen.

En, tot slot, waarom niet, in beurtrol, ieder 1 weekje een lokaal laten veggen na lesuur 8 ? Dit vraagt niet veel inspanning en het resultaat is onmiddellijk zichtbaar !

Hotspot 5 : het massaal (mis)(ge)bruik van papier.

Ieder jaar krijgen wij massa's gedrukte cursussen. Deze enorme berg papier is niet alleen enorm belastend voor de natuur in het algemeen, maar zeker ook voor de gezondheid van de leerlingen. Want, alhoewel er in de eerste graad gewerkt wordt rond 'leerlingen zijn geen ezels' (ezels in de betekenis van lastdieren), wordt er tegelijkertijd niets gedaan aan het massaal kopiëren. We kunnen de klok natuurlijk niet zomaar terugdraaien. Op een lei schrijven met een griffel is middeleeuws ! Waarom echter niet investeren in laptops ? Iedere leerling zijn eigen draagbare computer, is de toekomst ! Dit biedt niets dan voordelen. Nooit meer je map of handboek vergeten, geen gesleur meer met boekentassen vol cursussen, geen inktpatronen meer die uitlopen op je nieuwe broek, toetsen maak je op de PC en de leerkracht verbetert onmiddellijk, geen krijtstof meer in de klas (goed voor de allergie lijders, ...), ... kortom, de 'bevrijding van de student' wordt er mee ingeluid !

Tot zover deze lijst met hotspots.

Algemeen kunnen we stellen dat, in onze ogen, de sleutels tot het vergroten van ons milieubewustzijn en het meer respectvol omgaan met de natuur, de volgende 3 woorden zijn : **sensibiliseren, preventie en recyclage.**

Om het lijstje compleet te maken, nog enkele concrete voorbeelden om dit op **onze school** aan te pakken : afschaffen van de drankautomaten en deze vervangen door drinkfonteintjes; aluminiumfolie bannen van de schoolcampus door bijvoorbeeld boterhammen in een boterhammendoos te stoppen – waarom geen wedstrijd organiseren voor 'de meest flashy, coole, megabangelijke boterhammendoos'; elke klas een stukje schooldomein laten 'adopter' en dit 1 maal per maand laten schoonmaken (vegen, papiertjes oprapen, ...); over het hele domein bloembakken verspreiden en elke klas verantwoordelijk maken voor 1 ervan; éénmaal per jaar een milieudag organiseren; een bezoekje brengen aan een afvalverbrandingsoven, een waterzuiveringsinstallatie, een containerpark; een compostmeester uitnodigen; kippen houden, ...

Dit zijn slechts enkele suggesties naar een meer milieubewust schoolleven. De natuur, het milieu, de zorg ervoor is iets dat inherent zou moeten zijn aan ons leven. Het probleem is dat we de natuur altijd als iets vanzelfsprekend hebben beschouwd, als iets waar **wij** altijd maar van mogen nemen **zonder** er ooit iets aan terug te geven.

‘Niets is voor altijd’, zegt het spreekwoord echter. En inderdaad, stilaan betalen wij het gelag. Het toenemend aantal jonge mensen met allergieën, diabetes, kanker, ... is echt geen toeval. Het is goed dat de school hierop inspeelt. Projecten zoals Mos, Groene School, dag van het milieu of dit schrijfproject dragen bij tot de bewustwording van jonge mensen. En het zijn precies wij, de jongeren van vandaag, die de bouwstenen zijn voor de maatschappij van morgen. Milieuzorg op school is geen joke ! **Het is echt een must !**

De leerlingen van 6LM4/EM4A : Anne-Sophie, Alissa, Barry, Christophe, Elien, Florian, Gregory, Julie, Julie, Magali, Martha, Monika, Nicolas, Pierre, Soufiane, Stéphanie, Ythier

De journalisten in spé : Julie, Barry, Elien, Julie, Florian en Alissa

De denktanken Pierre, Ythier, Magali, Nicolas en Christophe

De reporters te velde : Anne-Sophie, Grégory, Martha en Soufiane

De enquêteurs/leden leerlingenraad : Stéphanie, Florian en Monika

